

NK JEUGD

De 16-jarige Joost Heltzel, lid van de Roermondse vereniging 't Pionneke, leerling van 4vwo op Bisschoppelijk College Schöndeln, is goed voor de dag gekomen op de Nederlandse jeugdkampioenschappen. Joost leed slechts twee nederlagen. Hij speelde zes keer remise en won een partij. Die winstpartij boekte hij toevallig op zijn verjaardag. Zijn tegenstander was Sjef Rijnaerts, een speler met een rating van maar liefst 1923, terwijl Joost een rating heeft van 1881. Hier volgt deze winstpartij van Joost, die maar negentien zetten duurde. De partij had een opmerkelijk verloop en is dan ook zeker het naspelen waard.

Rijnaerts - Heltzel

NK jeugd

1.e4 c6 2.Pe2 d5 3.e5 Lf5 4.Pg3 Lg6 5.h4 h6 6.h5 Lh7 7.e6 fxe6 8.d4 e5 9.dxe5 e6 10.Le2 Pa6 11.0-0 Lc5 12.c3 Dh4 13.Db3 Dxc3

Zie DIAGRAM 1, de stelling na 13... Dh4xg3

(Joost heeft goed bekeken dat het mogelijk is om met de dame op g3 te slaan. Zo heeft hij bijvoorbeeld gezien dat het geen kwaad kan als wit met de dame slaat op b7, zie bv.: 14.Dxb7 Le4 15.Dxa8+ Kf7 16.Db7+ Pe7 17.Lf3 Lxf3 en zwart wint)

In de partij liep het als volgt af: 14.Lf4 Dxf4 15.Dxb7 Td8 16.Lxa6 Pe7 17.b4 Lb6 18.a4 Tf8 19.Ta2 Lxb1 (0-1)

Aan het NK jeugd in een lagere

DIAGRAM 1

leeftijdsgroep, de groep tot en met 12 jaar, namen eind vorige maand in Rijswijk eveneens enkele Limburgers deel. In totaal deden vijftig jongens en dertig meisjes mee, die zich geplaatst hadden via de provinciale kampioenschappen in het hele land. Alle tachtig deelnemers werden ingedeeld in een groep. Er werden negen ronden gespeeld met een bedenktijd van een uur per persoon per partij. Sander Vanwersch van Schaakvereniging De Juiste Zet uit Noorbeek moest het in de tweede ronde opnemen tegen niemand minder dan de Brabantse Bianca Muhren. Bianca is begin mei Nederlands kampioen geworden bij de meisjes tot en met 20 jaar en heeft begin dit jaar meegedaan aan de Europese kampioenschappen in Estland. Hieronder volgt de partij. Het werd remise. Achteraf moest Sander echter constateren dat er meer in had gezeten.

Vanwersch - Muhren

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.Pc3 e6 4.d4 cxd4 5.Pxd4 Pf6 6.Le3 Lb4 7.Ld3 d5 8.Pxc6 bxc6 9.Lg5 d4 10.a3 La5 11.b4 dxc3 12.bxa5 Dxa5 13.Lxf6 gxf6 14.Df3 Ke7 15.0-0 Ld7 16.Tfd1 Tab8 17.Lc4 Tb7 18.Lb3 c5 19.e5 Thb8 20.Dxf6+ Ke8

Zie DIAGRAM 2, de stelling na 20...Ke7-e8

Witspeler Vanwersch speelt nu 21.Dh8+.

Hiermee besluiten de spelers tot remise.

Achteraf zag Vanwersch dat hij de winst had gemist. Bekijk het diagram maar 'ns. In deze stelling had wit 21.Txd7 moeten spelen, waarna bv. volgt: 21....Txd7 22.Dh8+ Ke7 23.Dxb8 (met loperwinst), of 21....Kxd7 22.Dxf7+ waarna binnen een aantal zetten mat volgt. Sander eindigde keurig in de middenmoot met 4,5 punten.

Ook Jacqueline Borst ('t Pionneke Roermond) mocht meedoen en wist twee punten te verzamelen. Limburgs kampioen Yvo Muris uit Blerick eindigde hoog: 11e met een score van 6 punten. In de eerste ronde behaalde hij al meteen een snelle overwinning tegen de Groninger Wouter Welling. Hoe die tot stand kwam, zien we hier.

Muris - Welling

(commentaar: Muris)

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4 exd4 4.Lc4 Pf6 5.e5 d5 6.Lb5

(tot dusver theorie, het Schots Gambiet)

6... Pd7

(Wouter wijkt hier het eerste van de theorie af)

7.0-0 Lc5 8.Lg5 f6 9.exf6 Pxf6

(ik denk dat zwart beter met de pion had kunnen slaan)

10.Te1+ Le7

(hij had beter Kf7 kunnen doen)

11.Lxf6 gxf6 12.Pxd4 Dd6 13.De2 Ld7

(zwart dreigt nu 0-0-0 te gaan spelen, ik moest dus snel iets verzinnen)

14.Lxc6 Lxc6?? 15.Pf5 De5??

16.Dh5+!!

(1-0)

Zondag houdt SV Schaesberg het jaarlijkse jeugdtoernooi, meetellend voor de Jeugd Grand Prix Limburg en tevens de laatste gelegenheid voor de jeugdspelers om het puntentotaal hiervoor op te schroeven. Gespeeld wordt in zaal "Het Streeperskruis", Streeperstraat 66, Landgraaf, aanvang 10.00 uur.

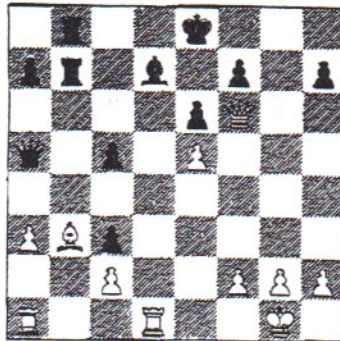

DIAGRAM 2

VINKEN

Zondag wordt in Kerkrade het 15e Alex Vinken toernooi gehouden, genoemd naar Alex Vinken, een van de beste schakers die Limburg deze eeuw heeft voortgebracht. Vinken overleed in 1983 op 70-jarige leeftijd. Hij werd twintig keer kampioen van Limburg. Enkele malen werd hij opgesteld in landewedstrijden. Vinken heeft ook naam gemaakt met een ver uitgewerkte openingsvariant die te boek staat als het Vinken-systeem. Dit systeem wordt gekenmerkt door de volgende beginzetten:

1. e4 c5
2. Pc3 ...
3. f4 ...

Dit systeem wordt nog steeds door wereldtopspelers toegepast. Dat gebeurde bijvoorbeeld tijdens het wereldkampioenschapstoernooi in december in Groningen. De wereldtoppers Adams en Anand speelden zelfs tweemaal het Vinken-systeem tegen elkaar. Dat zien we hier. Omdat het alleen om de opening gaat, laat ik van beide partijen alleen de eerste tien zetten zien.

Adams - Anand

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.f4 g6 4.Pf3 Lg7 5.Lb5 Pd4 6.0-0 a6 7.Ld3 d6 8.Pxd4 cxd4 9.Pe2 Pf6 10.Kh1 Pd7

Adams - Anand

1.e4 c5 2.Pc3 d6 3.f4 g6 4.d4 cxd4 5.Dxd4 Pf6 6.e5 Pc6 7.Lb5 Pd7 8.Lxc6 bxc6 9.e6 Pf6 10.exf7+ Kxf7

Zo meteen laat ik u een partij zien uit een tweekamp die Alex Vinken in januari 1942 speelde tegen de Fries Haije Kramer. Natuurlijk kwam in die tweekamp ook de Vinken-variant op het bord.

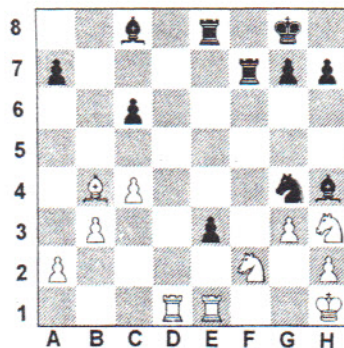

DIAGRAM 1

Kramer werd onlangs vanwege zijn tachtigste verjaardag geportretteerd in het KNSB-blad Schaakmagazine. Kramer was een 'grote jongen' in het Nederlandse schaak. Hij was tientallen jaren een van de steunpilaren van het Nederlandse team. In een match tegen Max Euwe in 1940 verloor hij met 5-3, maar dat betekende niettemin een zeer verdienstelijk resultaat, het beste zelfs dat ooit door een Nederlandse meester tegen oud-wereldkampioen Euwe werd behaald. Kramer is momenteel na Lodewijk Prins (85) Nederlands oudste schaakmeester. Kramer is nog steeds volop actief. Nog onlangs maakte hij een boek over 800 jaar schaakleven in Friesland. Hij heeft meerdere boeken geschreven en was actief als schaakjournalist voor diverse media. Voor de Leeuwarder Courant heeft hij zelfs 59 jaar geschreven! Toen hij tachtig werd, vond hij het een mooi moment om er een punt achter te zetten. Of ik het ook tot m'n tachtigste volhoud om over schaken te schrijven in de krant? Ik doe m'n best.

Het was natuurlijk voor 'onze' Alex Vinken geen schande om de tweekamp in 1942 tegen Kramer, die in die jaren in zeer goede doen was, met 5-1 te verliezen. Overigens was die tweekamp een initiatief van liefhebbers uit beide provincies die hun toppers graag de gelegenheid wilden geven om wedstrijden op hoog niveau te spelen. In zijn boek over het Friese schaakleven beschrijft Kramer die tweekamp. Samen met voorzitter Waling Dijkstra van de Friese Schaakbond was hij op 17 januari 1942 op de trein richting Limburg gestapt. In die tijd een hele onderneming, waarvoor men een hele dag onderweg was. Bij aankomst in Heerlen werd het tweetal gastvrij onthaald, te beginnen met een goed glas Franse cognac! Bij Kramer viel dat niet zo goed op de nuchtere maag (hij had

onderweg immers alleen maar een boterham gehad). Op het toeliet ging hij dan ook van zijn stokje. Geen sterk begin van het verblijf in Limburg dus. Maar achter het schaakbord ging het Kramer stukken beter af. Hier een van de partijen uit de tweekamp waarin het Vinken-systeem op het bord kwam. Vinken - Kramer

Heerlen, 22 januari 1942

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.f4 e6 4.Pf3 d5 5.Lb5 Pf6 6.Lxc6+ bxc6 7.e5 Pd7 8.d3 Le7 9.0-0 Tb8 10.b3 0-0 11.Kh1 f6 12.De1 fxe5 13.fxe5 Dc7 14.Dg3 Dxe5 15.De1 Dxe1 16.Txe1 Lf6 17.Ld2 e5 18.Tad1 La6 19.Pa4 Tbe8 20.c4 e4 21.dxe4 dxe4 22.Pg1 Pe5 23.Pxc5 Pg4 24.Ph3 e3 25.Lb4 Lc8 26.Pd3 Tf7 27.Pdf2 Lh4 28.g3

Zie DIAGRAM 1, de stelling na 28.g3

28.... Pxf2+ 29.Pxf2 Txf2 30.gxh4 Lg4 31.Txe3 Lf3+ 32.Txf3 Txf3 33.Kg2 Tfe3 34.Td7 Te2+ 35.Kg1 Tc2 36.Txa7 Tee2 37.Ta8+ Kf7 38.Tf8+ Kg6 39.Ld6 Ted2 40.Lc5 Tg2+ 41.Kf1 Txb2 42.Lf2 Txa2 43.Tf3 Th1+ 44.Kg2 Txb4 en zwart won (0-1).

Tot slot een opdracht voor beginners. Bekijk u DIAGRAM 2. De opdracht is: wit geeft mat in twee zetten. De oplossing staat achteraan in deze rubriek.

Oplossing mat in twee:

1.Dxg6+ Lg7 2.Dxg7 mat.

Deze situatie deed zich onlangs voor in de partij tussen Joost Heltzel ('t Pionneke Roermond) en Dennis Breuker (VSM Maastricht).

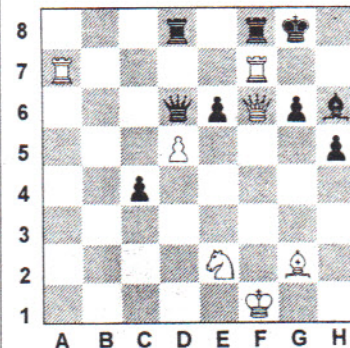

DIAGRAM 2

JONGE KAMPIOEN

Joost Heltzel is er dit seizoen in geslaagd de clubtitel te veroveren bij zijn vereniging 't Pionneke in Roermond. Nooit eerder werd binnen deze grote en sterke vereniging met een rijke historie, zo'n jonge speler clubkampioen. Achter hem eindigden H.van de Bersselaar, E.Coenen, G.Roefs, G.Peeters, J.van Vlieden en G.de Wit. Joost deed het ook in de bondscompetitie goed. Van alle spelers van het eerste team behaalde hij de beste score. Hij behaalde afgelopen seizoen 6,5 punten uit 9 partijen. Hier een partij van Joost uit de interne competitie. We zien hier hoe hij titelverdediger Eduard Coenen verslaat.

Heltzel - Coenen

Interne competitie, 't Pionneke Roermond

1.Pf3 Pf6 2.g3 d5 3.Lg2 Pc6 4.0-0 e5 5.d3 Lg4 6.h3 Lxf3 7.Lxf3 Lc5 8.Pd2 Dd7 9.Lg2 h5 10.e4 dxe4 11.Pxe4 Pxe4 12.dxe4 Dxd1 13.Txd1 Pd4 14.Td2 h4 15.Kf1 0-0 16.c3 Pe6 17.Ke2 Le7 18.Td5 f6 19.Le3 b6 20.Tad1 Lc5 21.Txd8+ Txd8 22.Txd8+ Kxd8 23.Ld2 hxg3 24.fxg3 a5 25.h4 Ke7 26.Kf3 b5 27.Kg4 b4 28.Lf1 Ld6 29.Kf5 Pc5 30.cxb4 g6+ 31.Kxg6 Pxe4

Zie DIAGRAM 1, de stelling na 31...Pc5xe4

Heltzel besluit nu een handvol materiaal te offeren om de pion te kunnen laten promoveren.

32.h5 Pxd2 33.h6 Pxf1 34.h7 f5 35.h8D Pe3 36.bxa5 e4 37.a6 Zwart geeft op (1-0)

Zoals eerder beloofd, volgt hier nog een partij van de 11-jarige Karin Puijssers uit Hendrik-Ido-Ambacht aan wie ik enkele weken geleden in

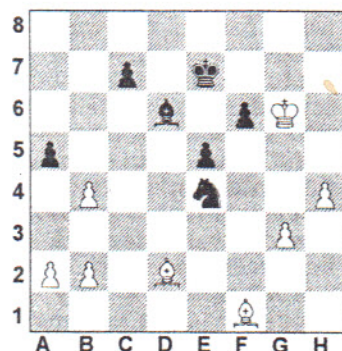

diagram 1

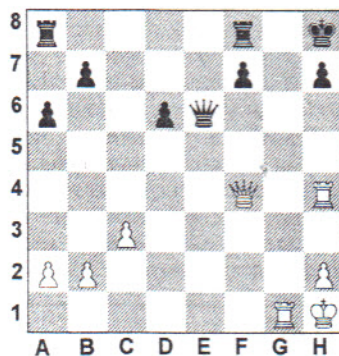

diagram 2

deze rubriek aandacht besteedde. Zij is een heel bijzonder meisje. Ze heeft een hersenafwijking en een zeer laag IQ, leest en schrijft bijvoorbeeld op het niveau van kinderen die vier jaar jonger zijn, maar doordat zij al zeven jaar lang elke dag schaakles krijgt van haar vader heeft zij inmiddels wel een heel aardig schaakpeil bereikt. Ze mocht vorige maand zelfs meedoen aan het Nederlands kampioenschap tot en met 12 jaar. Ze behaalde op dat kampioenschap drie punten. Hier een partij van haar uit het NK. Zij speelt hier met wit tegen Peter-Jan van Essenveld, de kampioen tot en met 12 jaar van de NOSBO.

Puijssers - Van Essenveld

1.e4 e5 2.Pc3 Pf6 3.d3 Pc6 4.f4 d5 5.Ld2 Lg4 6.Le2 Lxe2 7.Pgxe2 Ld6 8.0-0 Dd7 9.f5 Lc5+ 10.Kh1 0-0-0 11.Tf3 Dd6 12.Tg3 g6 13.Pb5 De7 14.Lg5 dxe4 15.Df1 h6 16.Lxf6 Dxf6 17.fxg6 Dxf1+ 18.Txf1 fxg6 19.Tf6 g5 20.h3 exd3 21.cxd3 e4 22.dxe4 Td2 23.Pec3 Txb2 24.Pa4 Txb5 25.Tf5 Tb1+ 26.Kh2 Lg1+ 27.Kh1 Lf2+ 28.Kh2 Lxg3+ 29.Kxg3

Te8 30.Tf6 Txe4 31.Tf8+ Kd7 32.Pc5+ Kd6 33.Pxe4+ Kd5 34.Pc3+ Kc4 35.Pxb1 Pb4 36.Tf7 c5 37.Pa3+ Kd5 38.Th7 h5 39.Txh5 (1-0)

Een probleemopgave.

Zie DIAGRAM 2. Wit geeft mat in 4 zetten. De oplossing staat achteraan in de rubriek.

In Vaals houdt de vereniging Fianchetto zondag het jaarlijkse Vaderdagtoernooi.

Hoensbroek/MEI heeft de beslissingswedstrijd tegen Rothmans gewonnen en handhaaft zich daarmee in de derde klasse KNSB.

Het eerste team van VSM uit Maastricht heeft zich afgelopen seizoen keurig gehandhaafd in de derde klasse van de KNSB-competitie. Hier een slotfragment uit een partij die Christoph Zill, een van de beste spelers van de Maastrichtse vereniging, voor de bondscompetitie speelde tegen de vereniging Rothmans uit Zevenaar.

Wit: M. van Leeuwen, Rothmans
Zwart: C. Zill, VSM

Zie DIAGRAM 3, de stelling na 25. Pxd5

Zill brengt zijn tegenstander nu de beslissende klap toe, waarna deze binnen enkele zetten knock-out gaat:

25... Pxd3 26.cxd3 Dxd3+ 28.Kb2 Db5+ 29.Ka3 Td3 30.Ld2 Db4 mat.

Oplossing wit geeft mat in 4 zetten:
1.Dd4+ De5 2.Txh7+ Kxh7 3.Dh4+ Dh5 4.Dxh5 mat.

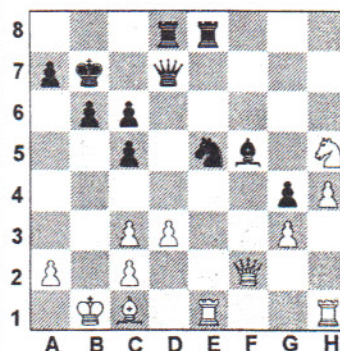

diagram 3

OVER DE GRENS

Diverse verenigingen uit Limburg hebben goede contacten 'over de grens'. Zo heeft bijvoorbeeld de Venlose schaakvereniging een nauwe band met de Duitse vereniging Solingen. Er is een intensieve samenwerking tussen beide verenigingen. Ook SV Schaesberg heeft een goed contact met een Duitse club, de vereniging in Ubach-Palenberg.

Verder is er onder meer een jaarlijks treffen tussen de Maaslandse Schaak Kring (MSK) uit Maaseik, het Duitse Heinsberg en de Sittardse vereniging Gess. Enkele spelers zijn door het jaar heen actief in meerdere van deze drie clubs. Zo spelen Manfred Jungen, Wilfried Gerads en Jozef de Cauter bij Gess zowel intern (de onderlinge competitie) als extern mee (de competitie tegen andere clubs) en speelt extern ook nog eens de zoon van Jozef, Wolfgang de Cauter, mee. Vanuit MSK spelen momenteel Tony Hendrikx en Taco van de Poel mee bij Gess. Enkele Gess-leden hebben in het voorbije seizoen het team van MSK 1 versterkt en zijn er met het team in geslaagd beslag te leggen op het kampioenschap van Belgisch Limburg. Ad van Rijsewijk deed het voortreffelijk met een score van 5,5 punten uit 8 partijen. Invallers Jac Renet, Leo Armino en Mijo Peric leverden ook hun bijdrage.

Verder is de stedenwedstrijd tussen clubs uit Geleen en het Belgische Genk een goede traditie. De laatste wedstrijd, eind vorige maand in Geleen, gespeeld aan twintig borden, werd door de Belgen nipt gewonnen met 10½ - 9½.

Op het 17e bord verdedigde Folkert Koning van Caissa de Geleen-

se 'kleuren' tegen een leeftijdgenoot uit Genk. Folkert, spelend met zwart, speelde een goede partij. Voor de winst werd hij uiteindelijk wel een handje geholpen door zijn tegenstander die in zijn ijver iets overzag.

Zie DIAGRAM 1, de stelling na 24.Pxf4.

Nu volgt 24....Lxa2. En dan begaat wit een blunder. Hij speelt 25.b3. Ai! Je moet natuurlijk nooit te gretig zijn. Wit denkt hier natuurlijk de zwarte loper te hebben gevangen. Maar wat gebeurt? Boem. 25....La3 mat. Over en sluiten. Een punt voor Folkert en daarmee voor Geleen.

Schaken kan op allerlei manieren. Een afwijkende vorm is het doorgeefschaak. Zaterdag wordt in Amsterdam het Nederlands kampioenschap doorgeefschaak gehouden. Hoe dat in zijn werk gaat? Doorgeefschaak wordt met twee tegen twee gespeeld, aan twee borden. Elk team heeft aan een bord wit, aan het andere zwart. Zodra een speler een stuk slaat geeft hij dit aan z'n partner. Merk op dat dit stuk dus dezelfde kleur heeft als de stukken waarmee die partner speelt. Spelers mogen in plaats van een normale zet te doen een stuk dat zij in voorraad hebben op een leeg veld plaatsen. Dit geldt als een zet. Restricties daarbij zijn wel: een stuk mag niet met schaak worden geplaatst, en een pion mag niet op rij 1 of 8 worden geplaatst. Beide partijen worden met een bedenktijd van 7 minuten per persoon per partij gespeeld. Een partij eindigt door mat of tijdoverschrijding of doordat remise wordt overeengekomen. Beide partijen tellen mee voor de uitslag, die dus 1-1, 2-0 of 1½ - ½

kan worden.

Op het eerste oog lijkt de situatie, zoals die te zien is in DIAGRAM 2, duidelijk. Wat een overmacht van pionnen. Wat moet die ene loper daar nog tegen beginnen? Toch kan dat. Wit kan met die ene loper tegen de pionnentroepen overeind blijven en kan dit remise houden. Hoe? De oplossing staat achteraan in deze rubriek.

Schaken saai? Schakers saai? Welnee, ze houden juist van een lolletje. Regelmatig worden zelfs kroegloperstoernooien gehouden. Bij zo'n toernooi wandelt men van de ene kroeg naar de andere. In elk café wordt één ronde gespeeld. Zo wordt zondag in Amsterdam een toernooi gehouden waar bijna twintig cafés aan meedoen. Dat belooft wat!

Oplossing remise met loper: 1. Ld7+ Ka3 2.Lc6 Ka2 3.Kc2 a6 4. Lh1 etcetera. De witte koning houdt de zwarte koning in de kooi, zodat de zwarte a-pionnen niets kunnen beginnen. De witte loper houdt in zijn eentje de andere zwarte pionnen in bedwang.

De nieuwe KNSB-ratinglijst is uit. Van de leden van de Limburgse schaakbond staat Burovic (DJZ) het hoogst genoteerd, gevolgd door Schneider (Venlo), Lemmers (Venray), Koch (DJZ), Dörenberg (Brunsum), Skulener (DJZ), Dueball (Venlo), Stribos (Venlo), Renet (Gess), Dischinger (Hoensbroek), Dambacher (Blerick), Henzen (Schaesberg), Caessens (DJC), Peek (DJZ) en Temmink (Schaesberg).

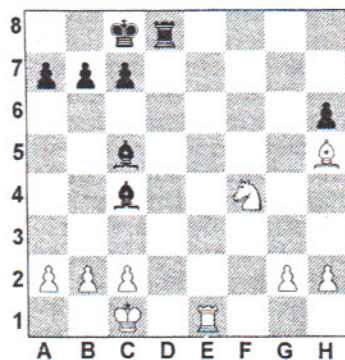

DIAGRAM 1

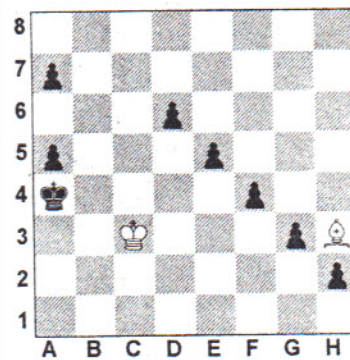

DIAGRAM 2